

ČESKÁ KOMORA ARCHITEKTŮ
ARCHITEKTURA PRO KOMUNÁLNÍ POLITIKU

Magistrát města Plzně Odbor vnitřní správy ①		Č. dop.
DOŠLO: 11-12-2018		Zprac. JAV
Č.j.: HAP/310765/X	Příloha:	Ukl. zn.

Vážený zastupitelé,

obracíme se na vás po letošních komunálních volbách s nabídkou pomoci při koncepčním rozhodování o území vaší obce, při zodpovědné správě obecního majetku i při řešení dalších problémů, spojených s místním rozvojem. Česká komora architektů (ČKA), která je ze zákona pověřena péčí o kvalitu vystavěného prostředí i kulturní krajiny, je připravena poskytnout státní správě, samosprávě i veřejnosti podklady i konzultace, týkající se uvedených okruhů problémů.

V tomto dopise naleznete odkazy na digitální podobu (PDF) tří publikací, které ČKA vydala a o kterých se domníváme, že vám mohou být užitečným pomocníkem při vaší práci zastupitele: Městský architekt, Standard služeb architekta a Výběr architekta / projektanta. V případě zájmu o tištěné publikace kontaktujte, prosím, kancelář ČKA. Další užitečné informace najdete na webu ČKA v sekci určené pro veřejnou zprávu (<https://www.cka.cz/cs/pro-verejnou-spravu>). Stejně tak neváhejte využít na webu ČKA uvedených kontaktů na Kancelář ČKA pro získání dalších potřebných informací.

Koncepční rozhodování o území, strategický a územní plán

Pro komunální samosprávu, resp. veřejnou správu je zcela zásadní zodpovědná péče o svěřené území, správní území obce, i svěřený obecní majetek. Z tohoto pohledu je naprosto zásadním dokumentem územní plán. Územní plán nesmí být pouze formálním dokumentem, sloužícím k vypořádání individuálních požadavků, ale musí být chápán jako jeden z nejdůležitějších podkladů pro zodpovědné rozhodování o budoucnosti obce.

Přípravě (nového) územního plánu by měla předcházet důkladná diskuse uvnitř obce, spojená s formulací strategického plánu obce, který stanoví celkovou vizi dalšího rozvoje obce, opřenou o maximální možnou shodu všech, kterých se dění v obci dotýká. Strategický a následně územní plán by měl být dohodou o společné budoucnosti v území. Strategický plán má – kromě formulace hlavních témat a vize budoucího směřování obce – obsahovat i dohodnuté priority rozvoje, včetně priorit investic a starosti o obecní majetek. Strategický plán by měl založit i řešení aktuálních problémů obce, jakými jsou dnes například otázky vysychání krajiny, hospodaření s vodou v městské i volné krajině. Strategický plán má mít srozumitelnou textovou část i grafické zobrazení.

Územní plán stanoví jasnou koncepci a pravidla pro další rozvoj jak vystavěného prostředí, sídel, tak i volné krajiny, ve kterých tato sídla leží. Důležité lokality a témata by měly být předem prověřeny územními studiemi, jejichž výstupy budou do územního plánu zapracovány. Velký důraz musí být kladen na kvalitu veřejných prostranství, které jsou pro život obce zcela zásadní. Územní plán musí být stabilním a srozumitelným dokumentem, který určuje jasná, předem známá a pro všechny rovná pravidla pro rozvoj území. Na územní plán by měl ve významných (rozvojových) lokalitách navázat regulační plán, který prohloubí pravidla pro rozvoj území a zjednoduší následné povolování staveb. V méně komplikovaných lokalitách lze regulační plán nahradit opět územní studií.

Zodpovědná správa obecního majetku, zaměření na konkrétní témata

Součástí strategického plánu by měla být mapa obecního majetku a varianty strategie nakládání s ním. Veřejné investice by měly být konzultovány s městským architektem. Zpracována by měla být i mapa nevyužívaných městských pozemků a budov a umožněno a podporováno jejich alternativní využití, a to i krátkodobé. Součástí by mělo být i vyhodnocení nákladů na údržbu komunikací, veřejných prostorů a provozu veřejné dopravy – výsledkem by měl být podklad pro rozhodování o optimalizaci nové zástavby, či nutnosti přestaveb území.

Strategický plán vytipuje, s pomocí zapojení kvalitních odborníků a veřejnosti, hlavní problémy a témata dalšího rozvoje území (například kvalita veřejných prostranství, regenerace sídlišť, zelená infrastruktura, revitalizace prostředí řeky, nevyužívané areály / brownfields, propojení sídla a krajiny apod.). Řešení problémů bude pak připravováno dle jejich priority, bez ohledu na případné dotace, tak, aby se jim věnoval dostatečný čas. Současně bude prověřována možnost získat na realizaci jejich řešení dotační podporu. Pozornost by také měla být věnována participativnímu rozpočtu, umožňujícímu realizovat občany navržené vybrané náměty a projekty.

Výběr zpracovatelů veřejných zakázek na základě kvality, nikoliv nejnižší ceny

Většina obcí stále vybírá zpracovatele veřejných zakázek pouze podle ceny bez ohledu na kvalitu. Bývá to zdůvodňováno strachem z obvinění ze subjektivního hodnocení, jiný výběr než podle nejnižší ceny je mnohdy kriminalizován. Výsledkem je výběr nejlevnějšího zpracovatele bez znalosti, jaký bude výsledek jeho práce. Zejména u projektů se ale rozhoduje i o ceně budoucí stavby, a nákladů na její provoz, tedy o deseti až stonásobně větší investici. Podobně to je u zpracovatelů územních plánů. Bez komplexního posouzení vhodnosti výběru zpracovatele dochází k plýtvání obecními financemi.

ČKA nabízí metodiku pro výběr projektanta, zpracovanou na objednávku Ministerstva pro místní rozvoj v souvislosti s novým zákonem o zadávání veřejných zakázek. ČKA dlouhodobě propaguje architektonické soutěže jako nejvhodnější cestu zadání veřejných zakázek na projektové práce, umožňující zadavateli vybírat z konkrétních návrhů řešení. Pomocí architektonické soutěže již vznikla celá řada velmi kvalitních staveb, navíc pravidelně s větší mírou zapojení veřejnosti. Výrok odborné poroty je také pro politickou reprezentaci argumentem pro obhájení výběru nikoliv nejlevnějšího, ale nejkvalitnějšího řešení.

Počet architektonických soutěží se v uplynulých několika letech neustále zvyšoval. Nejčastějšími vypisovateli soutěží, jejichž počet dosáhl již zhruba padesáti za rok, jsou především menší a střední města, kde je zájem o kvalitní prostředí pro život občanů bezprostřední. Z více konkrétních návrhů na úpravy náměstí, parků, ulic, veřejných budov, územních plánů, regulačních plánů a územních studií tak již mohli vybírat v několika desítkách měst a obcí.

Městský architekt – důležitý krok k zodpovědnému rozvoji území

V České republice je v současné době téměř sto měst a obcí, které mají městského architekta. Pro zodpovědný rozvoj území je městský architekt nepostradatelný: připravuje podklady pro rozhodování o území pro samosprávu, vyhodnocuje aktuální stav území a připravované záměry, konzultuje a připravuje stanoviska k záměrům v území, podílí se na zadávání a projednávání strategických a koncepčních dokumentů, týkajících se území obce, spolu se zastupiteli hájí zájmy obce při projednávání nadřazené dokumentace širšího území, iniciuje aktivní kroky obce ke zlepšení prostředí, hrdosti, spokojenosti a soudržnosti obyvatel (např. vypisování architektonických soutěží, zapojování veřejnosti do formulace vizí a strategií rozvoje města, ...), pomáhá vzdělávat veřejnost – a zejména děti a mládež – v zájmu o prostředí, ve kterém žijí. ČKA dlouhodobě podporuje ustavení pozice městského architekta a je připravena zodpovědět všechny otázky s tím spojené.

Vážení zastupitelé, Česká komora architektů Vám přeje mnoho úspěchů v novém volebním období a je připravena Vám pomoci při řešení problémů Vaší obce, souvisejících s architekturou, urbanismem, či krajinou.

Ing. arch. Ivan Plicka
předseda České komory architektů

ODKAZY:

MĚSTSKÝ ARCHITEKT

[HTTPS://WWW.CKA.CZ/CS/CKA/TEMA-CKA/MESTSKY-ARCHITEKT](https://www.cka.cz/cs/cka/tema-cka/mestsky-architekt)

STANDARDY

[HTTPS://WWW.CKA.CZ/CS/CKA/LIDE-V-CKA/PRACOVNI-SKUPINY/PS-HONORARE/2017-STANDARD-SLUZEB-ARCHITEKTA](https://www.cka.cz/cs/cka/lide-v-cka/pracovni-skupiny/ps-honorare/2017-standard-sluzeb-architekta)

METODIKA VÝBĚR ARCHITEKTA

[HTTPS://WWW.CKA.CZ/CS/PRO-ARCHITEKTY/LEGISLATIVA/METODIKA-VYBER PROJEKTANTA](https://www.cka.cz/cs/pro-architekty/legislativa/metodika-vyber-projektanta)

architektura
s architektem

samozřejmě!
